

СПЕЦІАЛЬНИЙ МОЛОДІЖНИЙ КООПЕРАТИВНИЙ ВИПУСК

Наш Вісник – це інформація з питань розвитку сільської місцевості та сільського господарства. Щоб отримувати його, надішліть нам електронну адресу. Ми хочемо зробити наш Вісник цікавим, актуальним, корисним, тому завжди чекаємо Ваші статті, повідомлення, рекомендації. Передрук матеріалів за умови посилання вітається.

Контакти:

вул. Героїв Оборони, 10, офіс 10, м. Київ, 03680, Україна

doradaukraine@gmail.com

www.dorada.org.ua

Редактор Корінець Р.Я.

Відповідальний за випуск Рибак Я.Я.

Проект АгроІнвест

Цей Вісник створено в рамках Проекту «Зміцнення спроможності Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України у сфері розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації», який фінансується Проектом Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «АгроІнвест». Здійснення зазначеного проекту стало можливим завдяки підтримці американського народу, наданій через USAID. Зміст матеріалів Вісника необов'язково відображає точку зору USAID, Проекту «АгроІнвест» або уряду США.

МОЛОДЬ І КООПЕРАЦІЯ

Сільськогосподарська дорадча діяльність - сукупність дій та заходів, спрямованих на задоволення потреб особистих селянських та фермерських господарств, господарських товариств, інших сільськогосподарських підприємств усіх форм власності і господарювання, а також сільського населення у **підвищенні рівня знань та вдосконаленні практичних навичок прибуткового ведення господарства**;

(Із Закону України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність»)

Для надання допомоги фермерам в цілях **відповідності стандартам сучасного, високоякісного сільського господарства** необхідно, щоб держави-члени ЄС продовжили використовувати всебічну систему консультування фермерів.

Система консультування фермерів повинна допомагати фермерам в отриманні більшої інформації про потоки матеріалів і процесах на фермах, що належать до екології, безпеки продуктів, здоров'ю та захист тварин без будь-якого впливу на їх зобов'язання виконання стандартів та їх відповідальність.

Держави-члени ЄС повинні мати систему консультування фермерів з земельних питань та з питань управління фермами, управління якою здійснюється одним або декількома призначеними органами або приватними організаціями.

Система консультування фермерів повинна **відповідати, принаймні, законним вимогам управління і хорошим сільськогосподарським і екологічним умовам**.

Фермери можуть брати участь у системі консультування фермерів на добровільній основі.

Держави-члени ЄС можуть визначити у відповідності з об'єктивними критеріями **пріоритетні категорії фермерів**, які мають доступ до системи консультування фермерів.

(Із Регламенту ЄС № 73/2009 Ради ЄС про заснування спільних правил для схем прямої підтримки фермерів в рамках Спільної сільськогосподарської політики і про заснування деяких схем підтримки для фермерів, що вносить зміни в Регламенті ЄС № 1290/2005, ЄС № 247/2006, № ЄС 378/2007 та скасовує Регламент ЄС № 178-2003.)

ЗМІСТ

МОЛОДЬ І КООПЕРАЦІЯ

Рух дивиться на майбутнє через молодих іноваторів.....	4
Міжнародний кооперативний альянс і молодь.....	6
Послание по случаю Международного дня кооперативов	7

АКТУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Корінець Р.Я., Рибак Я.Я. Оцінка перспектив залучення молоді до сільськогосподарської обслуговуючої кооперації.....	9
--	---

КООПЕРАЦІЯ В СВІТІ

Youth: the future of agricultural cooperatives.....	24
---	----

МОЛОДЬ І КООПЕРАЦІЯ

Рух дивиться на майбутнє через молодих іноваторів

14 жовтня 2007 р. розпочала свою роботу Генеральна Асамблея, на якій пролунали голоси молодих кооператорів. Більш ніж 150 молодих кооператорів із 18 країн світу зібралися разом на Глобальну Молодіжну конференцію в Сінгапурі.

Сіа Кіан Пен, голова СНКФ, привітав делегатів, а президент МКА Івано Барберіні звернувся до членів конференції з вітальним словом: “Молоді лідери можуть допомогти в інноваційній справі, їм необхідно надати відповідну підтримку та можливості. Якщо молоді люди мають інноваційний дух, а літні – досвід, це є нашою подвійною перевагою”.

Доктор Хейген Генрі, голова кооперативного відділу МОП, виступив із доповіддю “Кооперативні інновації і молодь”, потім виступив з доповіддю “Стимули молодіжного працевлаштування” виступив доктор Фу Хуинх, представник МОП Азіатсько-Тихоокеанського регіонального офісу, управляючого директора організації “77th Street” Сінгапуру. Темою доповіді пані Елін Чу було соціальне підприємництво.

Пані Чу розповіла делегатам про те, що “...кооперативні лідери – звичайні люди, які просто обрали для себе шлях, відмінний від суперде-

МОЛОДЬ І КООПЕРАЦІЯ

На секції молоді люди обмінялися думками й ідеями з доповідями. Делегати LEGA Co-op (Італія) зробили презентації з членами молодіжного відділення МКА [Хуаном Карлосом Коартосом](#), де представили ідеї активного залучення молоді до вирішення питань кооперативного сталого розвитку.

[Тео Сей Хон](#), голову Молодіжного комітету Азіатсько-Тихоокеанського регіону МКА, було обрано новим представником молодіжного відділення до Правління МКА, замість [Хуана Карлоса](#). Тео подякував за довіру та сказав, що з великим бажанням буде виконувати свої представницькі обов'язки у Правлінні МКА. Делегати Молодіжного відділення МКА візьмуть участь у роботі Генеральної Асамблеї.

МОЛОДЬ І КООПЕРАЦІЯ

Міжнародний кооперативний альянс і молодь

Проблема залучення молоді до кооперації є однією з актуальних у міжнародному кооперативному русі. Цій темі МКА надає велику увагу.

Раніше при МКА діяли Міжнародна федерація молодих ко-операторів і робоча група «Молодь і кооперація». Але ці організації існували недовго.

Починаючи від 1969 р., МКА проводить міжнародні конференції молоді, на яких обговорюються проблеми, пов'язані з членством і працею молоді в кооперативах, а також питання щодо ознайомлення молоді з кооперативними принципами, залучення молодих кооперативних спеціалістів до участі в наданні допомоги кооперативам країн, що розвиваються. МКА ухвалив декілька резолюцій з проблем залучення молоді до кооперації.

Важливого значення набирає кооперативне співробітництво Альянсу й національних кооперативних організацій з Всесвітньою федерацією демократичної молоді та Міжнародною спіл-кою студентів, з молодіжними комісіями й відділами ЮНЕСКО та МОП.

МОЛОДЬ І КООПЕРАЦІЯ

Послание по случаю Международного дня кооперативов

2 июля 2011 года

В этом году Международный день кооперативов проводится под девизом «Молодежь — будущее кооперативов», который подчеркивает огромную значимость обращения к энергии и динамизму молодежи.

Вследствие мирового финансово-экономического кризиса уровень безработицы среди молодежи бьет все рекорды. Расширение имеющихся возможностей в рамках молодежного предпринимательства представляет собой один из способов решения этой проблемы. Кооперативная модель позволяет молодежи создавать устойчивые предприятия и управлять ими. Основой деятельности кооперативов является объединение финансовых и кадровых ресурсов, технических знаний и предпринимательских навыков. Кроме того, в силу своей структуры, предполагающей активную вовлеченность их членов, кооперативы играют важную роль в жизни на местах и поддерживают социально ответственные предприятия, отвечающие местным потребностям.

Благодаря своему особому акценту на ценностях кооперативы продемонстрировали, что представляют собой устойчивую и жизнеспособную экономическую модель, способную обеспечить процветание даже в трудные времена. Их успех позволил многим семьям и местным общинам избежать нищеты. Кооперативы также постоянно предоставляют надежный доступ к кредитам и другим финансовым услугам многим

МОЛОДЬ І КООПЕРАЦІЯ

кооперативы обеспечивают такой доступ, поощряя опору на собственные силы и создавая стабильность на тех рынках, где они ведут свою деятельность.

Во время проходящего в этом году празднования Международного года молодежи политические деятели всего мира подчеркивали важность вовлечения молодежи в процесс развития на всех уровнях. Активное вовлечение юношей и девушек в социальное и экономическое развитие способствует уменьшению социальной маргинализации, укреплению производственного потенциала, борьбе с нищетой, обеспечению гендерного равенства и повышению ответственности за охрану окружающей среды.

В преддверии Международного года кооперативов, о начале которого будет официально объявлено в октябре, я призываю представителей молодежи на практике ознакомиться с преимуществами участия в кооперативных предприятиях и других формах социального предпринимательства. В то же самое время я обращаюсь к кооперативному движению с призывом активно, в духе диалога и взаимопонимания, вовлекать в свои ряды молодежь. В ее представителях мы должны увидеть ценных партнеров в деле укрепления кооперативного движения и сохранения той роли, которую кооперативы играют в процессе социального развития.

Пан Ги Мун,

восьмой Генеральный секретарь
Организации Объединенных Наций

АКТУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

ОЦІНКА ПЕРСПЕКТИВ ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ ДО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ОБСЛУГОВУЮЧОЇ КООПЕРАЦІЇ

ВГО «Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України» провела дослідження з метою виявлення проблем інформаційного забезпечення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, їх членів чи потенційних членів таких кооперативів.

Це дослідження здійснено в рамках реалізації проекту «Зміцнення спроможності Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України у сфері розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації» за підтримки проекту USAID АгроІнвест.

Матеріали для дослідження збиралися шляхом анкетування. Учасниками дослідження стали як члени СОК, так і потенційні їхні учасники – сільські мешканці, фермери, підприємці, керівники та працівники сільськогосподарських підприємств, а також особи, чий вплив на розвиток СОК міг би бути значним – чиновники, науковці, студенти аграрних навчальних закладів.

Значну увагу було приділено перспективам розвитку кооперативного руху серед молоді. Загалом, було оброблено 500 анкет, заповнених учасниками з різних регіонів країни.

Більшість учасників дослідження є у віці від 20 до 55 років. Учасники у такому віці мають достатньо життєвого досвіду для осмисленого розуміння суті та змісту кооперації, можуть мати власний бізнес або бути зацікавлені у його створенні та мають вікову перспективу для його розвитку.

У дослідженні брали участь 322 особи чоловічої статі та 178 – жіночої. Це приблизно відповідає структурі зайнятості жінок у сільському господарстві.

АКТУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Частина досліджень представляємо вашій увазі у науковій статті
**“Оцінка перспектив залучення молоді до сільськогосподарської об-
 служувуючої кооперації”** (*“Регіональна економіка” №4, 2014р.*)

Стаття присвячена вивченню відношення молоді до сільськогоспо-
 дарської обслуговуючої кооперації. Досліджено проблеми поширення
 кооперативної ідеї серед сільської молоді. Проведено оцінку рівня ко-
 оперативної обізнаності цієї категорії населення. Проаналізовано вплив
 різних суб'єктів на дифузію кооперації. Виявлено найбільш впливові се-
 ред молоді канали поширення інформації про кооперацію. Обґрунтовано
 необхідність посилення просвітницької роботи серед молоді для забез-
 печення майбутнього сільськогосподарської обслуговуючої кооперації.
 Запропоновано напрямки та механізми такої діяльності: формуванням
 інституційного середовища; налагодження партнерства між науковими,
 навчальними установами, органами влади і кооперативними ор-
 ганізаціями; більш широке і цільове залучення сільськогосподарських
 дорадчих служб, проектів міжнародної технічної допомоги; створення
 спеціалізованих інформаційних каналів, зорієнтованих на молодь – он-
 лайн школа, он-лайн університет; активізації кооперативних організацій
 щодо роботи із молоддю тощо.

Постановка проблеми. У 2011 році Міжнародний кооперативний
 день проходив під лозунгом «Молодь – майбутнє кооперативів», що під-
 креслює, на думку Генерального Секретаря ООН Пан Гі Муна величез-
 ну значимість звернення до енергії та динамізму молоді [1]. Лідер ООН
 закликає представників молоді на практиці ознайомитися з перевагами
 участі в кооперативних підприємствах та інших формах соціального під-
 приємництва. Він також звертається до учасників кооперативного руху
 із закликом активно, у дусі діалогу та взаєморозуміння, залучати

АКТУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

до своїх лав молодь як цінних партнерів у справі зміцнення кооперативного руху та збереження тієї ролі, яку кооперативи грають у процесі соціального розвитку.

Відповідно до Закону України «Про кооперацію», членом кооперативу може бути фізична особа, яка досягла 16-річного віку і виявила бажання брати участь у його діяльності [8]. Отже, молодь має законне право стати отим самим «цінним партнером» у справі розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації. А для того, щоб таке партнерство сформувалося, представники сільської молоді повинні чітко усвідомлювати місію сільськогосподарської обслуговуючої кооперації, а також мати необхідні – бодай початкові – знання у цій сфері.

Щоб допомогти молоді здобути такі знання, накреслити шляхи їхнього залучення до кооперативних процесів, необхідно, у першу чергу, оцінити стан обізнаності сільської молоді у сфері сільськогосподарської обслуговуючої кооперації, що і є головною метою цієї статті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Про необхідність залучення молоді до кооперативного руху починають вести мову як в Україні [9], так й в інших пострадянських країнах [7].

Дослідження Клокар О.О. [2] показують, що найкращим претендентом на очолення ініціативної групи щодо створення сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу є чоловік віком 25-35 років, з професією, кваліфікацією, яка відповідає специфіці цієї діяльності, зі стажем керівної роботи в аграрному секторі економіки (бажано в кооперативі) не менше 3 років. Автор дослідження робить висновок про необхідність залучення до розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації молодих і висококваліфікованих кадрів.

На нашу думку, мова повинна йти не тільки про залучення вже підготовлених фахівців, а й про тих, хто готується ними стати, тобто,

АКТУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

про студентів навчальних закладів аграрного профілю. Таку тезу підтверджує голова Спостережної Ради Снятинської кредитної спілки Ярослав Плав'юк, який закликав студентську молодь опановувати кооперативну ідеологію [5].

Невирішені частини загальної проблеми. Хоча і існують окремі ініціативи залучення студентської молоді до розвитку досліджень проблем сільськогосподарської кооперації [5,6], однак не можна говорити про системність такої роботи.

Залучення молоді до кооперації, формування когорти молодих лідерів кооперативів є проблемою інтернаціональною. Як зазначає представник національної кооперативної організації Малайзії Хаджах Армі Зайнуддін, серед школярів інтерес до кооперації є, але складно залучити молодих людей до роботи в кооперативних структурах, оскільки молоді люди в сільській місцевості не бачать перспективи своєї роботи в кооперативах, їх кар'єрного і фінансового зростання [4].

Аналіз робіт українських дослідників дає підстави також стверджувати, що проблеми залучення молоді до розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації майже не досліджувалися. Щоб заповнити цю прогалину бодай частково, на початку 2014 року Національною асоціацією сільськогосподарських дорадчих служб України було проведено дослідження «Проблеми інформаційного забезпечення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів».

Мета статті: висвітлення проблем інформаційного кооперативного просвітництва, визначення рівня кооперативної обізнаності серед молоді, студентів та розробка шляхів її підвищення.

Виклад основного матеріалу. У дослідженні взяли участь 500 представників різних регіонів України, які за віком розподілилися наступним чином (табл.1):

АКТУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Вісник Національної асоціації
сільськогосподарських
дорадчих служб України

ПОРАДИ ВІД ДОРАДИ МОЛОДЬ

ПОРАДА

Молодіжний випуск
31 січня 2015 р

Таблиця 1

Розподіл учасників опитування за віком

від 20 до 35	від 36 до 45	від 46 до 55	від 56 до 65
186	103	141	70

Кожен п'ятий із опитаних – це студенти та молодь віком до 35 років (рис.1).

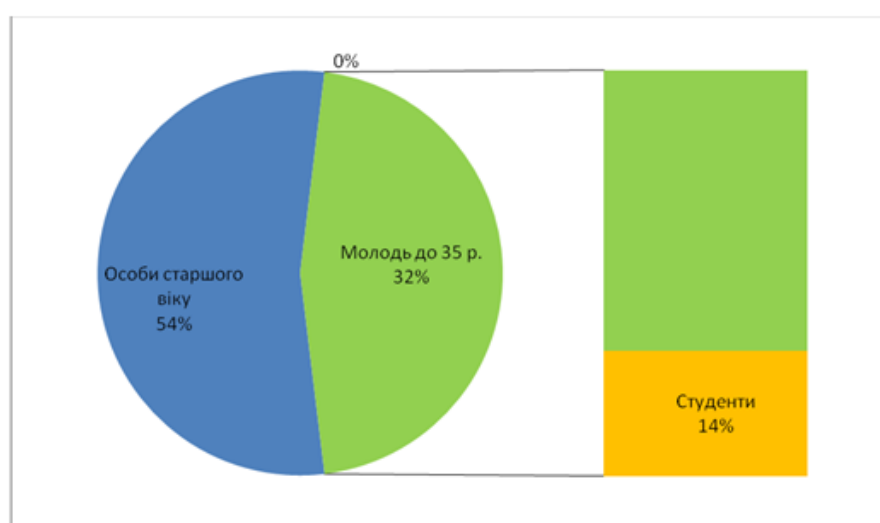

Рис 1. Частка молоді та студентів серед опитаних (від 20 до 35 років)

Загальна маса респондентів, в тому числі молодь та студенти, вважають що добре володіють інформацією про сільськогосподарську кооперацію. Водночас, молодь більш критично відноситься до своїх знань у сфері кооперації: оцінки «відмінно», «добре» та «задовільно» за кількістю є нижчими за загальний показник, а оцінку незадовільно молодь ставить собі частіше, ніж інші учасники опитування.

АКТУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Вісник Національної асоціації
сільськогосподарських
дорадчих служб України

МОЛОДЬ

ПОРАДИ ВІД ДОРАДИ

ПОРАДА

Молодіжний випуск
31 січня 2015 р

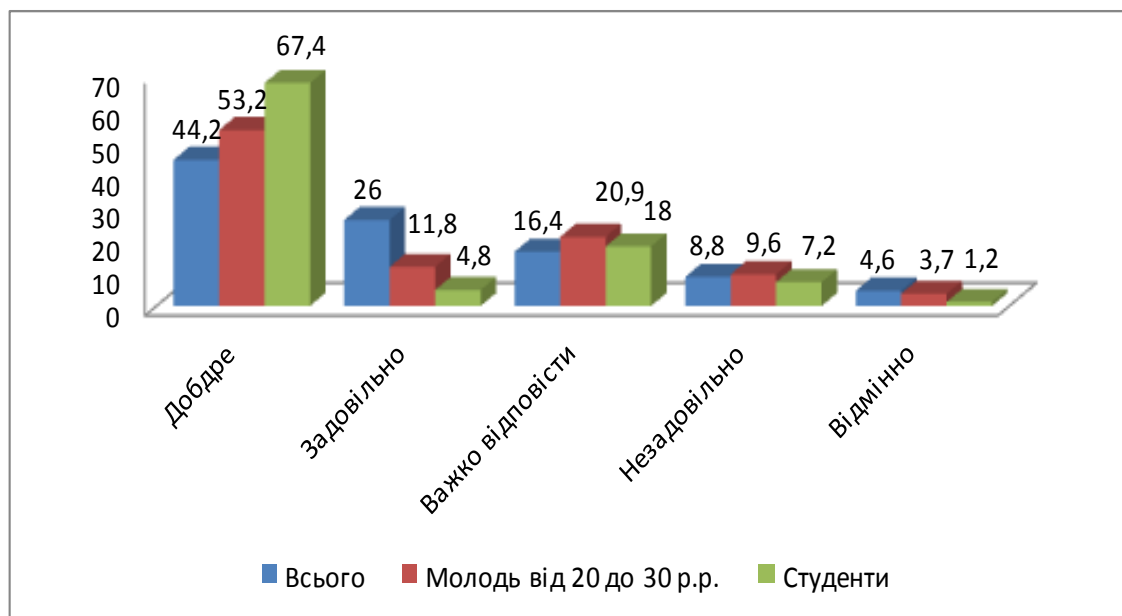

Рис 2. Рівень кооперативної поінформованості молоді

Тривожним є той факт, що приблизно п'ята частина опитаних, у тому числі молоді та студентів не можуть взагалі оцінити свій рівень знань у сфері сільськогосподарської кооперації (рис.2). Ми робимо припущення, що молодь не знає реального стану та реальних проблем сільськогосподарської кооперації або не бачить необхідності цікавитися цією сферою діяльності.

Водночас, більшість опитаних різних вікових груп висловлюються на користь розвитку сільськогосподарської кооперації (рис.3).

АКТУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

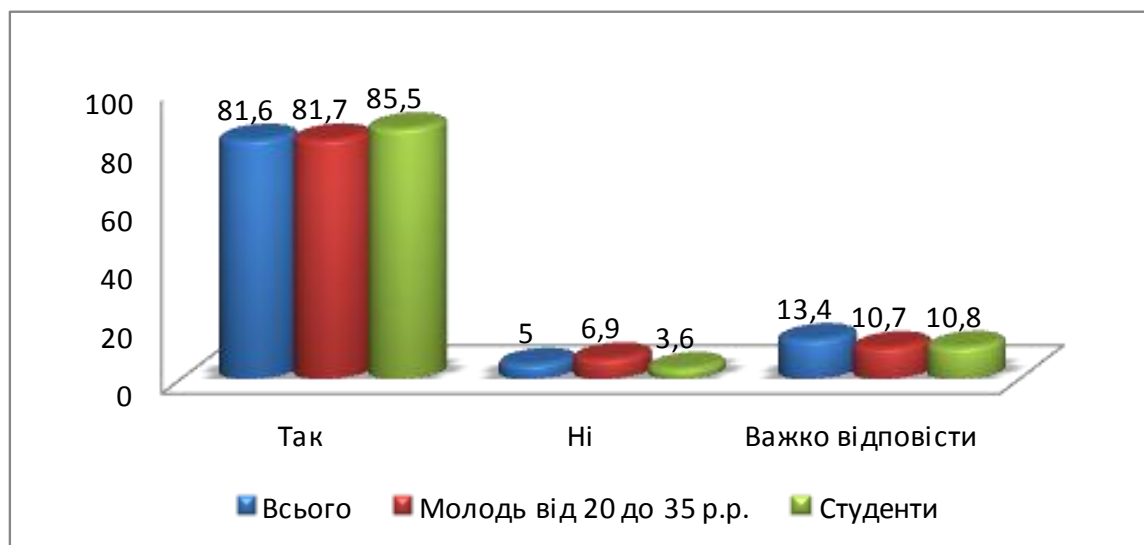

Рис 3. Підтримка розвитку кооперативного руху в Україні

Те, що 6,9 % молоді та 3,6% студентів з їхньої загальної кількості не вважають кооперацію перспективним напрямом для розвитку слід враховувати при формуванні планів та напрямків просування кооперації як ідеї, однак більш тривожним є інший факт: кожен десятий студент навчального закладу аграрного профілю не може визначитися із відношенням до сільськогосподарської кооперації. Це може бути наслідком відсутності належного викладання кооперативних дисциплін у таких навчальних закладах чи їхньої відсутності.

Водночас, молоді люди вважають наукові заклади найактивнішими просвітниками серед сільського населення у сфері кооперації (рис.4).

На наш погляд, це зумовлено не стільки високим рівнем роботи з кооперативного просвітництва такими закладами, як тим, що всі інші суб'єкти, за винятком громадських організацій, в меншій мірі спрямовані на роботу з молоддю.

Органи влади практично не є джерелом інформації для молоді, а тим більше для студентів, які вчаться здебільшого у містах. Хоча решта учасників опитування досить високо оцінюють інформаційну роботу органів влади у сфері кооперації.

АКТУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

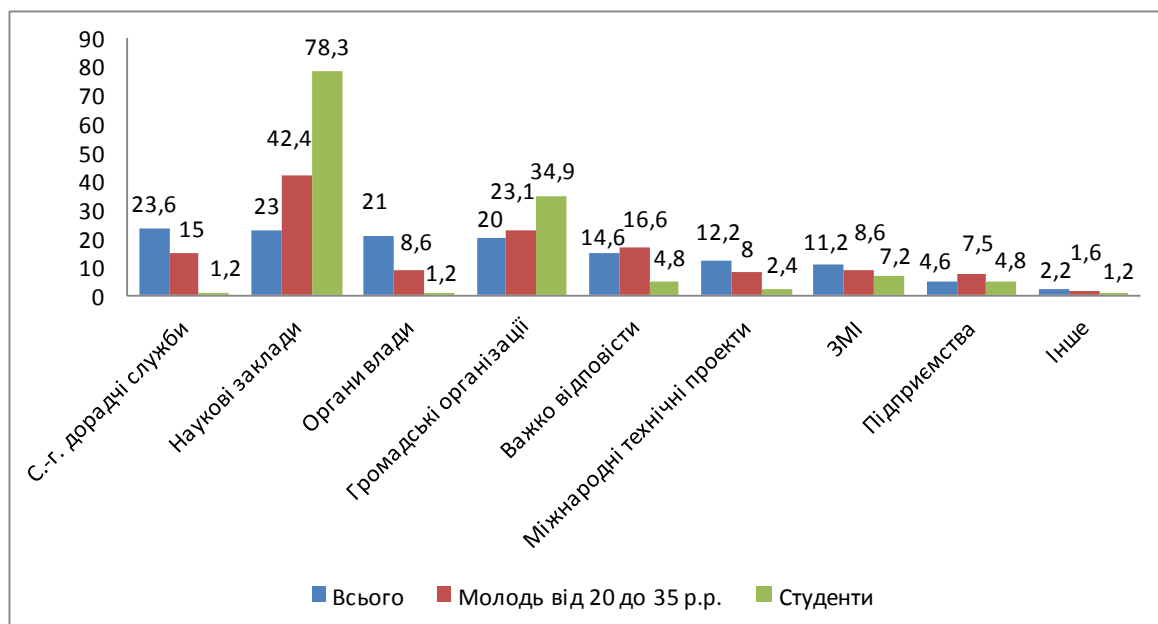

Рис 4. Найактивніший просвітник серед сільського населення

Сільськогосподарські дорадчі служби, проекти міжнародної технічної допомоги менш високо оцінюються молодими людьми як джерело інформації у порівнянні з людьми старшого віку.

Недостатньо активно у кооперативному русі використовується й потенціал засобів масової інформації, хоча це і найбільш дієвий спосіб інформування жителів як села, так і міста (рис.5).

Як бачимо, семінари й тренінги завжди є найбільш дієвими та актуальними як серед молоді, так і серед старшого покоління. Тобто, люди віддають перевагу безпосереднім комунікаціям при отриманні знань.

Інтернет, як універсальний засіб комунікації, як і очікувалось, більше користі приносить студентам та молоді - 46,9 та, – 36 % відповідно. А періодичні видання не є надто популярними серед студентства та молоді.

АКТУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Від односельчан саме студенти не отримують ніякої інформації. Причиною цього може бути як недостатня поінформованість односельчан, так і швидкий темп урбанізації сільської молоді.

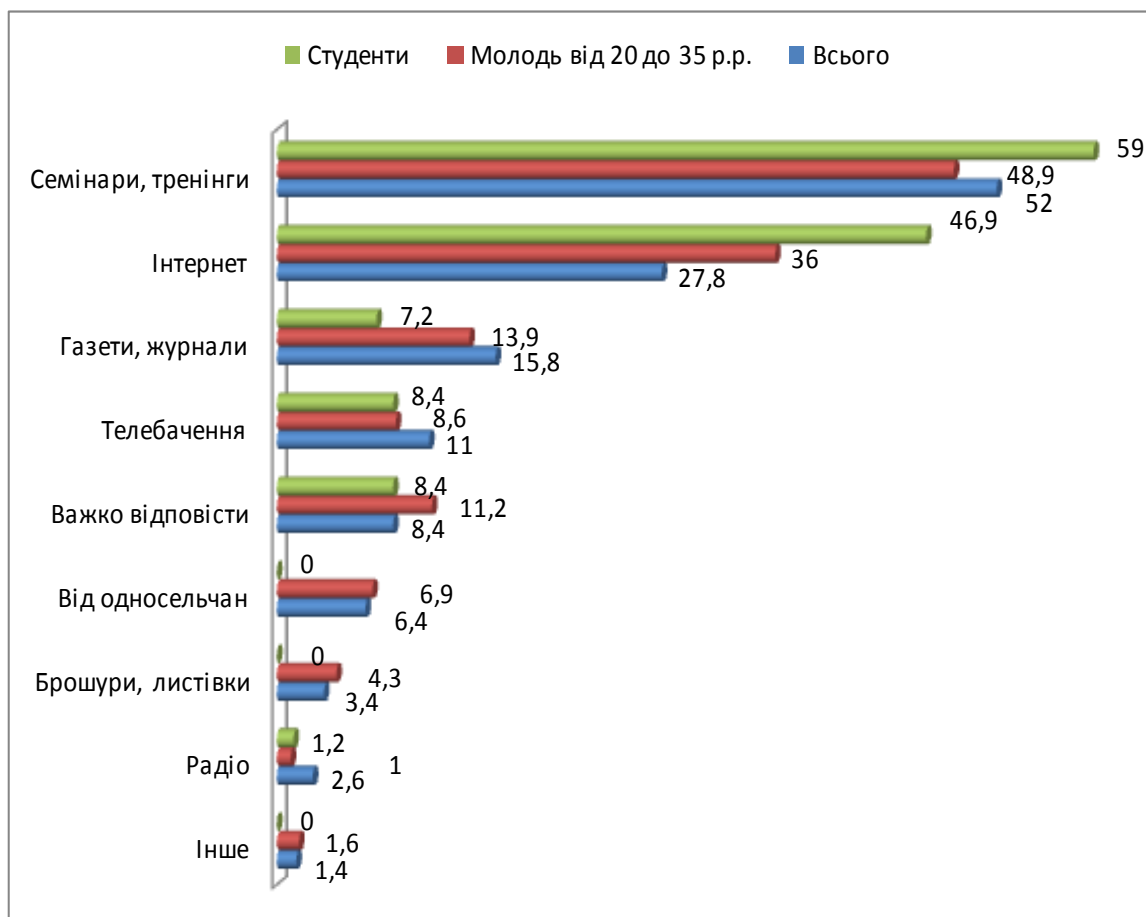

Рис 5. Актуальні джерела інформації стосовно СОК

Проблемним є інформування громад через радіо. Припускаємо, що це викликано неякісною роботою мережі та стрімким скороченням кількості радіоточок, особливо в сільських населених пунктах.

У групі «Важко відповісти» знаходяться майже 10 %. Це ті, хто не цікавиться інформацією про кооперацію.

Серед основних проблем, які стримують розвиток кооперативного руху, більшість респондентів вважають відсутність державної підтрим-

АКТУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

студенти (рис.6). Майже зійшлися думки молоді та студентства й щодо поганого законодавства. На нашу думку, те, що студенти рідко обирали відповіді «відсутність фахівців», «нерозуміння», «селяни бояться», говорить про віддаленість студентської молоді від реальних проблем кооперації.

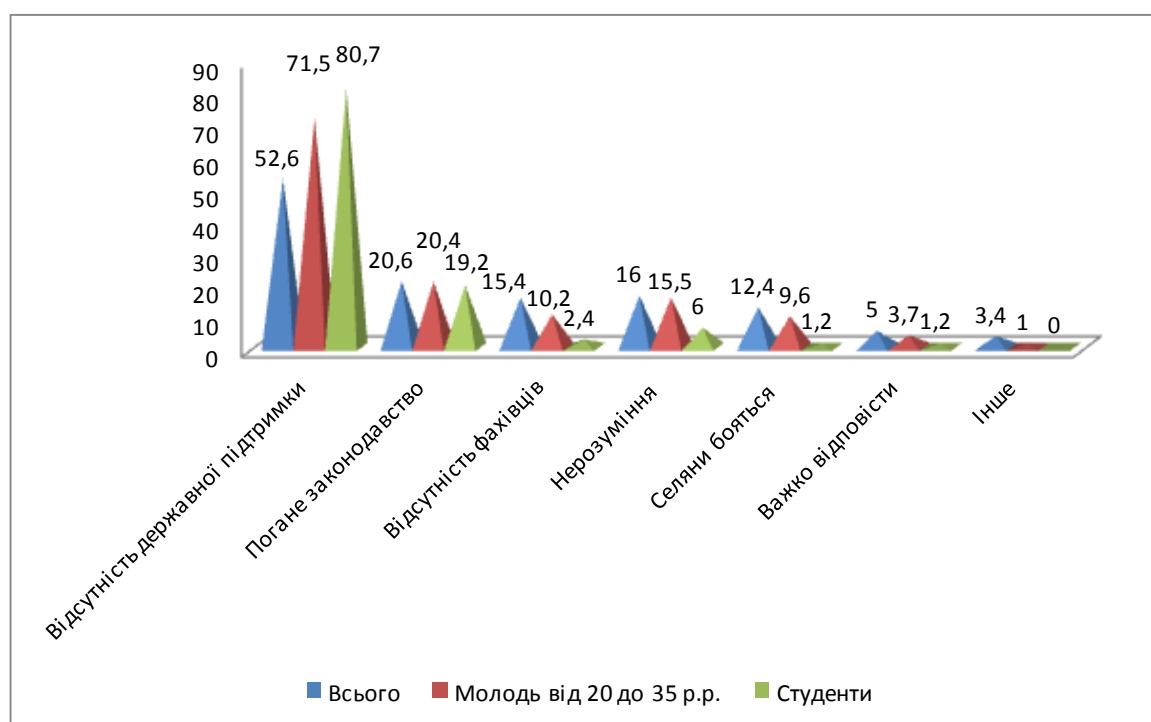

Рис 6. Проблеми на шляху до розвитку кооперативного суспільства

Незважаючи на те, що іншим проблемам респонденти, особливо студенти, приділили менше уваги, це зовсім не означає, що вони не є важливими. Відсутність фахівців, лідерів, боязнь колективної праці, нерозуміння сутності кооперації залишаються надзвичайно важливими бар'єрами розвитку кооперації [3]. «Небачення» молоддю перспектив для кооперативів є сигналом для посилення просвітницької діяльності серед цієї категорії населення.

АКТУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Частина студентів та молоді (близько 13 %) вважають, що маємо найкращі перспективи та умови для розвитку кооперації. Це, на наш погляд, є результатом недостатньої поінформованості щодо реального стану розвитку кооперації.

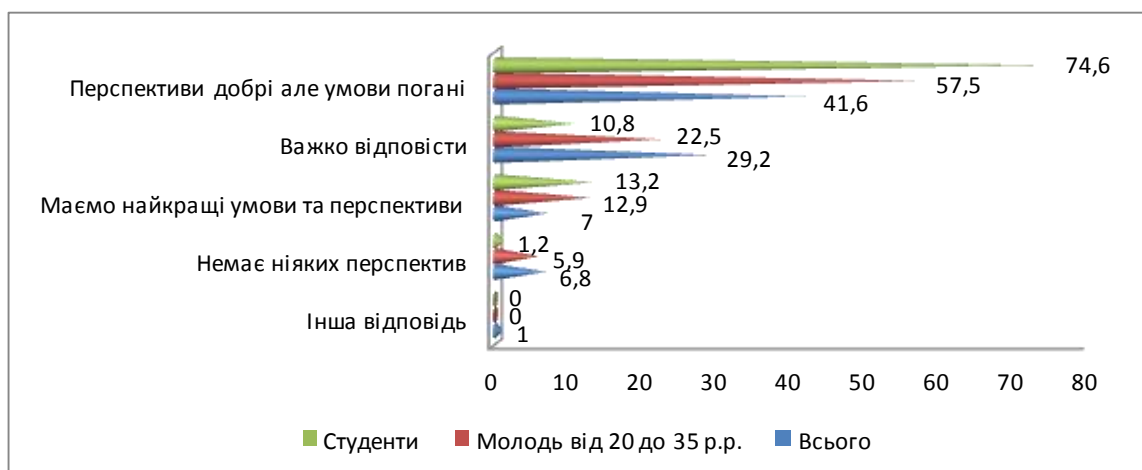

Рис 7. Оцінка перспектив розвитку кооперативів

Заставляє замислитися й те, що велика кількість молодих людей не змогла оцінити перспективи розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації, тобто не орієнтується у цій сфері.

Висновки та рекомендації. Отже, молодь позитивно відноситься до сільськогосподарської обслуговуючої кооперації, але є досить віддаленою від реалій у цій сфері. Тому слід сконцентрувати увагу на молоді, на поширенні кооперативної ідеї серед цієї верстви населення, на поглибленні розуміння сутності, значенні та ролі кооперації у розвитку села. А також на тому, що молодь повинна бачити перспективу своєї роботи у кооперативах..

АКТУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Необхідно продовжувати роботу над формуванням інституційного середовища для сільськогосподарської обслуговуючої кооперації, оскільки основними проблемами її розвитку, на думку учасників дослідження, в тому числі молоді, є відсутність належної державної підтримки, погане законодавство.

Вимогою часу є створення механізму співпраці між науковими установами, навчальними закладами, кооперативними формуваннями. Лідерами кооперативного просвітництва серед молоді могли б стати аграрні навчальні заклади, що мають, за родом діяльності, тісний зв'язок із сільською молоддю. Необхідно не тільки запроваджувати поглиблене теоретичне вивчення курсу кооперації у таких закладах, а й налагодити тісний зв'язок із існуючими кооперативами, надати студентам можливість отримання навиків практичної діяльності у кооперативній сфері. Одним із напрямків набуття таких навиків може бути проходження студентами виробничої практики у кооперативах. Все це допоможе сформувати відповідну базу для виховання свідомого кооперативного суспільства.

Сільськогосподарським дорадчим службам варто не тільки працювати над вирішенням сьогочасних проблем створення та підтримки діяльності сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, а й подбати про їхнє майбутнє - активізувати роботу з молоддю у цій сфері. Підтримку такої роботи могли б забезпечити донорські організації. Тобто, слід подбати про запровадження спеціальних проектів із поширення кооперативної ідеї, інформації серед молоді.

Спосіб донесення кооперативної інформації до молодих людей, слід обирати виходячи із їхніх уподобань. Сьогодні Інтернет, поряд із семінарами, тренінгами є основним інформаційним джерелом молоді.

АКТУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Отже, необхідно створювати спеціально зорієнтовані на молодь інформаційні канали, щоб досягти належного результату. Наприклад, кооперативну он-лайн школу, он-лайн університет.

Створення міжнародного кооперативного он-лайн університету підтримує й президент Міжнародного кооперативного альянсу Полін Грін, яка вважає, що «це унікальний шанс поєднати в собі два проекти - навчання і наставництво для молодих кооператорів» [10].

Такі ж рекомендації є актуальними й для органів влади.

Виглядає доцільним для проведення такої роботи створення спеціальних груп, громадських об'єднань, зорієнтованих на залучення молоді до кооперативного руху. Раніше при Міжнародному кооперативному альянсі діяли Міжнародна федерація молодих ко-операторів і робоча група «Молодь і кооперація». Такі групи, об'єднання в Україні могли б стати центром обговорення проблем, пов'язаних із членством і працею молоді в кооперативах, ознайомлення молоді з кооперативними принципами, залучення молодих кооперативних спеціалістів до участі в наданні допомоги кооперативам. Ініціаторами створення таких груп, об'єднань могли б, в першу чергу, стати самі кооперативи, кооперативні об'єднання, а також сільськогосподарські дорадчі служби, фермерські та молодіжні організації.

На загал, треба забезпечити свідомий вибір молоді на користь кооперації. Тільки тоді вона стане реальним «цінним партнером» у справі розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації.

АКТУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Список літератури

1. Пан Ги Мун. Послание по случаю Международного дня кооперативов. 2 июля 2011 года. // [Електронний ресурс].- Режим доступа: <http://www.un.org/ru/sg/messages/2011/cooperatives2011.shtml>.
2. Клокар О.О. Сільськогосподарська кооперація в Україні: ретроспективний та перспективний аналіз ефективного розвитку // [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.sworld.com.ua/simpoz3/48.pdf>
3. Малік М.Й., Корінець Р.Я. Оцінка перспектив розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів//Економіка АПК: міжнародний науково-виробничий журнал. — К.: ДОД Інституту аграрної економіки УААН, 1995 — с. 3–8
4. В задачах МКА: создание международного кооперативного университета и международного кооперативного банка // [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://tps.tatarstan.ru/rus/index.htm/news/192300.htm>
5. Кооперація в Україні: стан, проблеми, пошук шляхів розв'язання // [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://farmer.co.ua/news/?id=&action=view&f_no=161
6. Міжнародна науково-практична конференція професорсько-викладацького складу та аспірантів «Наука і кооперація: проблеми і шляхи розвитку» // [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://www.pusku.edu.ua/news_view.php?id=406

АКТУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

7. XXXVIII Межрегиональная студенческая научная конференция «Молодежь и кооперация – 2014» // [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.konferencii.ru/print/106609>
8. Про кооперацію: Закон України, від 10.07.2003р. № 1087-IV// [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1087-15>
9. Участь ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» у Днях науки -2011, присвячений відзначенню 180-річчя споживчої кооперації Росії // [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://www.pusku.edu.ua/news_view.php?id=392
10. Українські кооператори взяли участь в історичній конференції Генеральної Асамблеї Міжнародного кооперативного альянсу // [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.coop.com.ua/ua/news/182>

Р.Я. КОРИНЕЦЬ

президент Національної асоціації
сільськогосподарських дорадчих служб України,

Я.Я. РИБАК

аспірант Національного наукового центру
«Інститут аграрної економіки»

Youth: the future of agricultural cooperatives

There are some 500 million smallholder farms worldwide. These small farms produce about 80 percent of the food consumed in Asia and sub-Saharan Africa (IFAD, 2011). Young people account for a large percentage of the rural population, and are often unemployed or underemployed, despite the need for labour force in agriculture. Rural youth do not perceive agriculture as a remunerative or prestigious profession, and until they find meaningful economic opportunities and attractive environments in rural areas, they will continue to migrate to cities. This trend not only contributes to the emerging phenomenon of over-urbanization and growing unemployment in urban areas, but is also expected to affect global food production. Investing in young people living in rural areas is therefore key to enhancing agricultural productivity and food security and boosting rural economies.

Agricultural cooperatives¹ (ACs) have proved to be an effective mechanism for engaging young people in agriculture while increasing youth employment opportunities through on-farm and off-/non-farm activities. As highlighted by the 2011 International Day of Cooperatives with its theme of "Youth, future of cooperative enterprise", equitable and efficient ACs can play an important role in helping young farmers overcome specific challenges to engage in agriculture. By providing a range of services to members, the following examples illustrate how ACs can facilitate access to and management of natural resources such as land and water; input and output markets; financial services; and information, communication and knowledge. Belonging to a cooperative can also help develop the self-confidence, entrepreneurial spirit, collective action and

¹ A cooperative is an autonomous association of people united voluntarily to meet their common economic, social and cultural needs and aspirations through a jointly owned and democratically controlled enterprise. Cooperatives adhere to seven main principles: voluntary and open membership; democratic control by members; members' economic participation; autonomy and independence; provision of education, training and information; cooperation with other cooperatives; and concern for community (ICA, 2007). For the purpose of this brief, any type of organization that follows these principles is a cooperative.

social capital of its members. Cooperatives can enhance young farmers' participation in policy dialogue so that youth-sensitive policies are more likely to be developed. Youth are an important asset for ACs, not only because they ensure the generational renewal of the membership and will be the ACs' future leaders, but also because they have a greater capacity for innovation and entrepreneurship, are more inclined to work with new technologies, and generally have higher levels of education than older farmers.

Youth's participation in cooperatives: challenges and successes

Youth face specific constraints in *joining a cooperative*. Some cooperative by-laws stipulate membership conditions, such as landownership and the payment of membership fees, to which youth often cannot adhere. Youth, particularly young women, typically do not own (enough) land and cannot pay membership fees. To address this issue, some Latin American organizations have introduced the concept of household membership, ensuring that family members other than the head of household who owns the land can be involved in the organization (MIJARC/IFAD/FAO, 2012). Cooperatives can also play an important role in facilitating land access for youth. For example, cooperatives in Burkina Faso have negotiated with village chiefs to convince them to give land to young women in their communities. When youth form their own cooperatives, they often struggle with cumbersome and complex procedures to register these cooperatives.

Youth-only and mixed organizations (those with both young and older members) face different constraints in *representing youth*. Youth-only organizations are generally informal and lack human and financial resources. On the other hand, although youth often form a large percentage of the membership of mixed organizations, they are frequently not well represented in and excluded from decision-making processes. Young people's limited participation within organizations also undermines their ability to participate

AGRICULTURAL COOPERATIVES: EMPOWERING YOUTH

CASE STUDIES

Junior Farmer Field and Life School graduates

Junior Farmer Field and Life Schools (JFFLS),² launched by FAO in 2004, follow a gender-sensitive approach that combines support to vocational training with employment promotion and access to markets through the facilitation of youth's inclusion in farmers' organizations, federations and unions. Impact assessments have shown that the approach has supported

the development of entrepreneurial and agricultural skills among youth and built their self-esteem, helping them to become confident young adults. In the Hebron district of the West Bank, JFFLS graduates joined the youth wing of the Al-Shiva Hive Cooperative Society. They received training in beekeeping, bee-hiving and honey processing twice a week in the afternoons after school hours. They are now full members of the cooperative society and are obtaining their share of the profits (FAO, 2010).

² www.fao-ilo.org/fao-ilo-youth/fao-ilo-jffls/en/

in policy processes outside the organization. Culture and traditions characterized by hierarchical relationships in which young people are expected to obey older community members also complicate youth's participation in cooperatives. Again, young women face additional challenges in having their voices heard. However, there is growing recognition of the importance of ensuring adequate representation of young people in cooperatives and their active participation in decision-making. As a result, many cooperatives have been expanding their membership bases to include young people, establishing youth structures within the organization, and promoting youth leadership.

Agricultural cooperatives empowering youth, how?

A series of recommendations for increasing agricultural cooperatives' empowerment of youth were drawn up by rural youth and young producers' representatives at joint regional workshops held by FAO, the International Fund for Agricultural Development (IFAD) and the International Movement of Catholic Agricultural and Rural Youth (MIJARC) in Senegal, Sri Lanka and Peru in 2011. These recommendations were refined during the fourth global meeting of the Farmers' Forum hosted by IFAD in 2012, and are addressed to cooperatives, governments and donors.

1. Cooperatives should become *youth-sensitive*, particularly in their representation and governance. *Youth sections* should be created within mixed cooperatives, and gender inequalities should be addressed to ensure the active participation of young women. The creation of *youth-only cooperatives* should also be facilitated.
2. Cooperatives should provide *mentoring, guidance and advisory* services to their young members, so that they can become leaders and farmer entrepreneurs, and can overcome constraints (e.g., through access to training, land and credit).

© IFAD / Jon Stead

Market access in Togo

REJEPPAT, the young farmers' section of *Coordination Togolaise des Organisations Paysannes et de Producteurs Agricoles* decided to invest in "aggressive market research" for its members' agricultural produce. Members visited markets in various West African countries, negotiating a contract at the large Katako market in Niamey to sell their bananas and pineapples, and signing another contract to sell their green beans in Burkina Faso. REJEPPAT

contacted the Togolese Chamber of Agriculture, which put the young farmers in touch with the International Trade Centre (ITC). ITC accompanied REJEPPAT members on a market prospecting visit to Morocco to identify other suitable markets for selling their pineapples. REJEPPAT is also negotiating a contract to sell soy produce to the PKL agrifood business in Côte d'Ivoire (MIJARC/IFAD/FAO, 2012).

© ITC / Gailo Nguire

Young coffee growers in Peru

The National Association of Coffee Producers (JNC) of Peru represents 52 coffee producer organizations. Older members of JNC encouraged youth to participate in the organizations' decision-making processes, but the organizational structure did not allow for this. In 2005, it was acknowledged that it was time for a generational renewal of leadership within JNC. As a consequence, the National Coordinating Committee of Young Coffee Growers

(CONAJOC) was created as a section of JNC's national board. CONAJOC activities include training and workshops targeting young coffee producers, technical support, and launching of a Youth Innovation Fund. To facilitate membership, CONAJOC encourages parents to anticipate the inheritance of part of their coffee plantations so that their children can join the committee (MIJARC/IFAD/FAO, 2012).

3. Cooperatives should value *indigenous/traditional agricultural knowledge* and practices, while also promoting innovations to stimulate youth's interest in agriculture.
4. Cooperatives, donors and governments should formulate and implement *youth-focused agricultural development projects and programmes*.
5. Cooperatives, governments and the international community should play a proactive role in *raising the image/profile of agriculture*. Cooperatives can be a platform for sharing/demonstrating farmers' success stories, or linking young women and men to educational institutions and agricultural schools.
6. Donors and governments should provide specific *financial support* for the development of cooperatives that involve and/or engage with young people.

References

FAO. 2010. Promoting employment and entrepreneurship for vulnerable youths in West Bank and the Gaza Strip, F. Dalla Valle. Rome. www.fao.org/docrep/012/i1450e/i1450e00.pdf

ICA. 2007. Factsheet: Differences between Co-operatives, Corporations and Non-Profit Organisations, US Overseas Cooperative Development Council. Geneva.
<http://2012.coop/sites/default/files/Factsheet%20-%20Differences%20between%20Coops%20Corps%20and%20NFPs%20-%20US%20CDC%20-%202007.pdf>

IFAD. 2011. Viewpoint: Smallholders can feed the world, K.F. Nwanze. Rome.
<http://www.ifad.org/pub/viewpoint/smallholder.pdf>

MIJARC/IFAD/FAO. 2012. The Farmers' Forum Youth Session 18 February 2012. Summary of the findings of the project implemented by MIJARC in collaboration with FAO and IFAD: Facilitating access of rural youth to agricultural activities. Rome.
<http://www.ifad.org/farmer/2012/youth/report.pdf>

©/A.O. Giannini - Bizzani

Contact:

Nora Ourabah Haddad, Cooperatives and Producer Organizations Coordinator
nora.ourabahHaddad@fao.org

Charlotte Goemans, Gender and Rural Institutions Specialist
charlotte.goemans@fao.org

Food and Agriculture Organization of the United Nations
Viale delle Terme di Caracalla – 00153 Rome, Italy
Tel: + 39 06 57051 – www.fao.org

International Fund for Agricultural Development
Via Paolo di Dono, 44 – 00142 Rome, Italy
Tel: +39 06 54591 – www.ifad.org

International Year of Cooperatives website
<http://social.un.org/coopsyear/>

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ДОРАДЧИХ СЛУЖБ УКРАЇНИ

Повна назва - Всеукраїнська громадська організація «Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України».

Має статус неприбуткової організації.

Скорочена назва – НАСДСУ.

Назва англійською мовою NGO "National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine".

Створена 11 березня 2003 року.

Свідцтво про реєстрацію об'єднання громадян в Міністерстві юстиції України від 10 жовтня 2003 року №1971.

Першим президентом НАСДСУ був Шмідт Роман Михайлович.

До жовтня 2011 року обов'язки президента НАСДСУ виконував Гриценко Микола Петрович.

Метою діяльності Асоціації є сприяння покращенню добробуту сільського населення та розвитку сільської місцевості через підвищення рівня знань і вдосконалення практичних навичок сільського населення та сільськогосподарських товаровиробників, задоволення та захист соціальних, економічних, фахових та інших спільних інтересів членів Асоціації.

Основними завданнями Асоціації є:

- о Сприяння провадженню освітньої діяльності для сільського населення та сільськогосподарських товаровиробників, членів Асоціації та інших осіб із питань менеджменту, маркетингу, права, екології, застосування сучасних технологій та з інших питань, що пов'язані із сільськогосподарською дорадчою діяльністю.
- о Сприяння поширенню та впровадженню сучасних досягнень науки, техніки і технологій, демонстраційні покази форм і методів роботи сільського населення і сільськогосподарських товаровиробників.
- о Координація діяльності суб'єктів сільськогосподарської дорадчої діяльності, членів Асоціації, методичного забезпечення та розробка і впровадження правил їх поведінки.
- о Сприяння професійній підготовці дорадників та експертів дорадників шляхом організації навчання за програмами базової підготовки та підвищення їх кваліфікації за напрямками, зазначеними у кваліфікаційному свідоцтві.
- о Представництво та захист законних прав та інтересів членів Асоціації у центральних та місцевих органах державної влади у встановленому законодавством порядку.
- о Внесення у встановленому порядку пропозицій щодо розробки та вдосконалення нормативно-правових актів, що регулюють дорадчу діяльність в Україні та сприяють створенню системи правового й професійного захисту членів Асоціації.
- о Сприяння розвитку зовнішніх зв'язків членів Асоціації з міжнародними організаціями та партнерами, які займаються дорадництвом.
- о Сприяння прибутковій діяльності сільськогосподарських підприємств та підвищенню рівня життя сільського населення через активне навчання, запровадження сучасних досягнень науки, техніки і технологій, інформаційне забезпечення.
- о Сприяння популяризації дорадництва та поширення інформації про освітні програми та проекти; створення умов для доступу членів Асоціації до мережі інформаційного забезпечення та бази даних.

НАСДСУ представлена своїми членами – сільськогосподарськими дорадниками, а також сільськогосподарськими дорадчими службами (понад 70), діяльність яких регулюється Законом України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність», в усіх регіонах України.

Офіс НАСДСУ знаходиться у м. Києві.

Президент НАСДСУ - Корінець Роман Ярославович.

Віце-президент НАСДСУ - Андрієнко Світлана Михайлівна, Кропивко Михайло Федорович, Брівко Тетяна Василівна, Паньків Іван Ярославович.

Електронна пошта – doradaukraine@gmail.com.

Сайт www.dorada.org.ua.

НАСДСУ має великий досвід реалізації дослідницьких, лобістських, інформаційних, навчальних проектів, законопроектної роботи, розробки державних програм, а також досвід співпраці з зарубіжними та міжнародними організаціями, проектами міжнародної технічної допомоги різних країн.

НАСДСУ проведено декілька сотень навчальних семінарів, в тому числі міжнародних, круглих столів, міжнародних науково-практичних конференцій.

НАСДСУ започаткувала видання перших в Україні навчальних посібників «Основи сільськогосподарського дорадництва в Україні» та «Посібник для сільськогосподарських дорадників», матеріалів і документів Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України в 3-х томах, програм, буклетів, брошур, довідників тощо.

НАСДСУ здійснює інформаційне забезпечення та промоції дорадчих служб через веб-сайт Асоціації, газету-вкладку «Вісник Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб «ДОРАДА» у форматі друкованого видання «Вісник «Фермер України», національне радіо, телебачення, інші засоби масової інформації.

НАСДСУ ініціювала прийняття Закону України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність» та проектами нормативно-правових актів на його виконання, в тому числі Державної цільової програми сільськогосподарської дорадчої діяльності на період до 2009 року, інших правових актів, спрямованих на розвиток сільського господарства та сільської місцевості.

Асоціація та її члени – дорадчі служби, дорадники – співпрацювали та співпрацюють на партнерських засадах з міжнародними програмами і проектами Світового банку, ФАО, Європейської Комісії, урядів Сполучених Штатів Америки, Канади, Великобританії, Німеччини, Данії, Нідерландів, Швеції, Польщі, а також з дорадчими службами Болгарії, Естонії, Латвії, Литви, Молдови, Румунії, Угорщини, Японії, Беларусі, Китаю, Російської Федерації.

Дорадчі служби на замовлення органів влади надають соціально спрямовані дорадчі послуги.

National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine

General Information

Full title is NGO "*National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine.*"

Short title is (NAAASU).

The association was found on March 11, 2003 as a non-profit private organization.

Certificate of registration of association №1971 was issued by Ministry of Justice of Ukraine on October 10, 2003.

The first president of NAAASU was Roman Schmidt.

Mykola Grytsenko was acting president of NAAASU until October, 2011.

Purpose

The purpose of the Association is to promote the improvement welfare of rural population and rural development by increasing the knowledge and practical skills of rural population and agricultural producers and protect the social, economic, professional and other common interests of its members.

Principal duties:

Primary targets of the Association are:

The association conducts educational activities for rural population, agricultural producers, members of the Association and others in the fields of management, marketing, law, ecology, modern technology etc.

The association promotes and implements modern achievements of science, engineering, technology, new forms and methods of work for rural population and agricultural producers.

The association coordinates the activities of rural population, agricultural producers, members of the Association and others.

The association contributes training of experts by organizing training programs.

The association represents and protects the legitimate rights and interests of their members in authorities.

The association makes the offers concerning the creating and improving of regulatory acts, regulates agricultural advisory services in Ukraine.

The association promotes cooperation of the members with international organizations and partners involved in advisory services.

The association supports the lucrative activity of agricultural enterprises and improves welfare of the rural population.

The association popularizes itself and extends information about educational programs, projects. Moreover organization creates conditions for access to the members of the association to databases.

Structure

NAAASU is represented by their members - agricultural advisors and agricultural extension services, whose activities are governed by the Law of Ukraine "Agricultural Advisory Services", in all regions of Ukraine.

Head office of NAAASU is located in Kiev (10, Heroiv Oborony st., of. 10

President of association is Korinets Roman, vice president of association is - Andriienko Svetlana, Kropyvko Mykhailo, Brivko Tetiana, Ivan Pankiv.

E-mail: doradaukraine@gmail.com.

www.dorada.org.ua

Experience

NAAASU has a huge experience of research, lobbying, information, educational projects, legislative drafting, development of state programs, as well as experience in working with foreign and international organizations, international technical assistance projects in different countries.

NAAASU has already held hundreds of seminars, roundtable discussion and scientific conferences, including international.

NAAASU has founded several textbooks, such as: "Fundamentals of agricultural Advisory in Ukraine" and "Handbook for agricultural advisers". Moreover association composed papers and documents of the National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine in 3 volumes, programs, booklets, brochures, manuals, etc.

NAAASU provides information through website of the association, newspaper "Journal of National Association of Agricultural Advisory Services", "Journal "Farmer of Ukraine", national radio, TV etc.

NAAASU initiated the adoption of the Law of Ukraine "Agricultural Advisory Services".

The association and its members cooperate in partnership with international programs, projects of World Bank, FAO, European Commission, the governments of the United States, Canada, UK, Germany, Denmark, the Netherlands, Sweden, Poland, and with advisory services in Bulgaria, Estonia, Latvia, Lithuania, Moldova, Romania, Hungary, Japan, Belarus, China and Russian